

Vlada Crne Gore na sjednici održanoj _____ 2021. godine, razmotrila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Nikola Rakočević, Petar Ivanović, Dragica Sekulić, Damir Šehović, Raško Konjević i Marta Šćepanović, i s tim u vezi daje sljedeće

MIŠLJENJE

Članom 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, propisano je da se opštinama Primorskog i Središnjeg regiona ustupa 50%, a opštinama Sjevernog regiona 100% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njihovoj teritoriji. Osim toga, predloženo je da se opštinama ustupa i dio prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica na neprijavljeni prihod, i to u iznosu od 30%.

Takođe, predloženo je da se u Egalizacioni fond dodatno izdvajaju prihodi od poreza na dohodak fizičkih lica na neprijavljeni prihod u visini od 20% ukupno ostvarenih prihoda po tom osnovu i da se, umjesto 10% prihoda od poreza na promet nepokretnosti, u Egalizacioni fond izdvaja 20% prihoda po tom osnovu.

U obrazloženju dostavljenog Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave navedeno je da će izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica proizvesti značajne negativne efekte po budžete jedinica lokalne samouprave, prije svega, kroz smanjenje prihoda opština po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica, što je jedan od glavnih prihoda opština. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, pored ostalog, uvedena je kategorija neoporezivog dijela dohotka do 700,00 €. Takođe, imajući u vidu da se najveći dio prihoda Egalizacionog fonda obezbjeđuje iz poreza na dohodak fizičkih lica, prihodi u Egalizacionom fondu će biti znatno manji, što je jako loše kada se ima u vidu da su 2/3 opština korisnice sredstava Egalizacionog fonda. Izmjene Zakona će za posljedicu imati značajno manje prihode opština po osnovu prireza porezu na dohodak fizičkih lica čija osnovica za obračun je porez na dohodak fizičkih lica.

U obrazloženju je, bez pozivanja na bilo kakve analize, navedeno da, bez utvrđivanja adekvatnih kompenzatornih mjera iz kojih će se nadomjestiti gubici opštinama, polovina opština u Crnoj Gori već u prvom kvartalu 2022. godine neće moći da organizuje obavljanje javnih funkcija i vršenje usluga građanima i privredi.

U vezi podnijetog Predloga zakona ističemo da je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja uradilo analize efekata primjene programa „Evropa sad!“ na stabilnost finansija lokalne samouprave, te da je na osnovu istih preduzelo niz preventivnih mjera, koje bi se aktivirale u slučaju problema sa finansiranjem lokalnih samouprava. Naime, Zakonom o budžetu za 2022. godinu („Službeni list Crne Gore“, broj 144/20214) za izgradnju lokalne infrastrukture opredijeljena su sredstva u iznosu od 23,42 mil. €, dok je za razvojne projekte Prijestonice Cetinje opredijeljeno 9,15 mil. €, shodno Zakonu o Prijestonici („Sl. list CG“, broj 51/17) kojim je, između ostalog, regulisano i pitanje finansiranja Prijestonice Cetinje. Takođe, na poziciji Tekuće budžetske rezerve planirana su sredstva u visini od 15,00 mil. €, kojim će se nadomjestiti prihodi budžeta jedinica lokalne samouprave ukoliko se isti umanje usljed primjene izmijenjenih zakonskih rješenja koja se odnose na porez na dohodak fizičkih lica.

Imajući u vidu podatke kojima raspolaže Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, a koji ukazuju na nizak stepen naplate sopstvenih prihoda kod većine lokalnih samouprava, što potvrđuje i izvještaj Državne revizorske institucije o naplati i evidenciji sopstvenih prihoda u lokalnim samoupravama u okviru kategorije 71 – tekući prihodi u 2019. godini, Vlada još jednom ističe da je neophodno da sve lokalne samouprave poboljšaju naplatu sopstvenih prihoda, ali i racionalizuju broj zaposlenih, s obzirom na to da je prema evidenciji ovog Ministarstva broj zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave u stalnom porastu.

Napominjemo da će Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u prvoj polovini 2022. godine, na osnovu izvršenih analiza o realizaciji javne potrošnje na lokalnom nivou, kao i analize uporednih rješenja finansiranja lokalne samouprave, pripremiti izmjene i dopune Zakona o finansiranju lokalne samouprave radi stvaranja regulatornog okvira kojim će se obezbijediti stabilno i održivo finansiranje jedinica lokalne samouprave.

Na osnovu iznijetog, Vlada Crne Gore ne podržava Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Nikola Rakočević, Petar Ivanović, Dragica Sekulić, Damir Šehović, Raško Konjević i Marta Šćepanović.

Broj:

Podgorica, __ januara 2022. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Prof. dr Zdravko Krivokapić